

कोरिन्थय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु निगूगु पौ म्हसीका

पावल व कोरिन्थया मण्डलीया दथुइ खँ मिले मजूगु इलय् पावलं मण्डलीयात हाकनं थ्व पौ च्वःगु खः। अनया गुलि गुलि विश्वासीतय्सं पावलयात मभिकाः खँ ल्हाना जुल। तर पावलं इमिगु द्वंबिट्ठं ल्वःमंकाः इपिलिसें मिलय् जुइ मास्ति वय्काच्चन।

न्हापांगु पौलय् पावलं ब्वःब्यूगुलि कोरिन्थयापिन्सं थ्व पौयात लय्तायाः स्वीकार मया।

पौया न्हापांगु ब्वय् पावलं मण्डलीलिसे थःगु स्वापु दुगु खँ न्ह्यथनाः थःमहं न्हापांगु पौलय् छाय तमं ब्वः बिया हयागु धयागु खँ ध्वाथुइकातःगु दु। अले इमिसं गल्ती स्वीकार यानाः पश्चाताप याःगुलि पावल लय्तायाच्च्वंगु खँ नं प्वंकातःगु दु।

अले यरुशलेमया चीमिपिं विश्वासीतय्त नुगः चक्कंकाः ग्वाहालि यायेत नं इनाप यानातःगु दु। (८-९)

पावल गज्याःमह मनु खः धइगु खँ थ्व हे पौपाखें झीसं सीके फइ। दकलय् लिपायागु अध्यायलय् (१०-१३) पावलं कोरिन्थय् थःपिन्त धाथ्थैयापिं प्रेरितत, अले पावल फताहा प्रेरित खः धकाः धयाजूपिनिगु खँ न्ह्यथनाः थः सत्यमह प्रेरित खः धयागु दसु बियातःगु दु।

कोरिन्थय् च्वंपिन्त न्हापांगु पौ च्वःगु दच्छि ति लिपा पावलं माकेडोनियां ईस्वी सम्बत ५५-५७ पाखे थ्व निगूगु पौ च्वल।

धलः पौ

न्ह्यखँ १:१-११

पावल व कोरिन्थय् च्वंगु मण्डली १:१२-७:१६

यहदियाय् च्वंपिं विश्वासीतय्त ग्वाहालि याःगु ८:१-९:१५

पावलं थः सत्यमह प्रेरित खः धकाः दसु ब्यूगु १०:१-१३:१०

क्वचाय्कूगु १३:११-१४

२ कोरिन्थी

पावलपाखें ज्वजलपा

1 परमेश्वरं हे ख्रीष्ट येशूयाम्ह प्रेरित यानातःम्ह पावलपाखें व झी किजा तिमोथीपाखें कोरिन्थय् च्वंगु परमेश्वरया मण्डलीयात व अखैयाय् फुक्कभनं च्वंपिं वयकःया सकल मन्तयत ज्वजलपा।✧

2 छिमित झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया माया व शान्ति दयेमा।

परमेश्वरयात पावलं सुभाय् ब्यगु

3 झी प्रभु येशू ख्रीष्टया परमेश्वर व बाःयात झीसं सुभाय् बी हे माः। वयकः दया माया दुम्ह व फुक्क कथंया सान्त्वना बियादीम्ह परमेश्वर खः।

4 जिमित दुःखकष्ट जुइबलय् वयकलं हे सान्त्वना बियादी। थुकथं परमेश्वरं हे थथे जिमित सान्त्वना बियादीगुलि जिमिसं नं दुःखकष्ट सियाच्वंपिन्त सान्त्वना बी फु।

5 ख्रीष्टं यक्व दुःखकष्ट सियादी थें तुं जिमिसं नं दुःखकष्ट सियाच्वनागुलि थ्व हे ख्रीष्टपाखें जिमित नं सान्त्वना दइतिनि।

6 जिमिसं दुःखकष्ट सियाच्वनागुलि छिमित सान्त्वना व मुक्ति दइ। परमेश्वरं जिमित सान्त्वना बियादिल धाःसा छिमित नं सान्त्वना दइ। अथे हे दुःखकष्ट जुइबलय् जिमित थें छिमित नं सह याये फइगु शक्ति दइ।

7 थथे जिमिसं छिमिके थ्व हे आशा यानाच्वनागु दु। गथे जिमिसं दुःखकष्ट सियाच्वना अथे हे छिमिसं नं दुःखकष्ट सियाच्वंगुलि जिमित सान्त्वना दुगु थें छिमित नं सान्त्वना दइ।

8 यःपिं दाजुकिजापिं, एशियाय् जिमित दुःखकष्ट जूगु खँ छिमिसं नं सीमा धयागु जिमिगु इच्छा दु। अबलय् जिमित जूवःगु दुःखकष्ट तसकं हे तःधंगुलि जिमिसं सह याये तक नं मफुत। म्वाइ थें हे मच्वने धुंकूगु।✧

9 जिमिसं ला “सि हे सित” धाये धुनागु। थःके भरोसा मतसे सीपिन्त म्वाकादीम्ह परमेश्वरयाके भरोसा तयेमा धकाः क्यनेत थथे जूगु खः।

10 अथे सी हे धुंकूपिं जिमित परमेश्वरं बचय् यानादिल, थथे हे लिपा तक नं बचय् यानातयादी। वयकलं हानं हानं जिमित बचय् यानातयादी धकाः वयकःयाके जिमिसं आशा तयाच्वना।

11 छिमिसं नं जिमिगु ग्वाहालिया निंति थथे हे प्रार्थना यानाः परमेश्वरं जिमित आशिष बियादीगुलि यक्वसिनं वयकःयात सुभाय् बियाच्वंगु दु।

पावलं यात्राया ग्वसाः हीकूगु

12 जिमिसं मछ्वाः मज्जुसे धायेफु — थ्व संसारय् जक मखु छिमिगु न्ह्यःने नं जिमिसं मभिंगु मतिइ मतसे ज्याखें याना जुया। जिमिसं थथे थःगु हे ज्ञानं मखु, बरु परमेश्वरं बियादीगु दया मायां दया याये फुगु खः।

13 छिमिसं ब्वनाः थुइके फइगु खँ जक जिमिसं च्वयाहयागु खः। छिमिसं फुक्कं थुइके फइ धकाः जिं आशा यानाच्चवनागु दु।

14 थौकन्हय् छिमिसं जिमिगु खँ भचासां थुइ धुंकल। प्रभु येशू हानं झायादीबलय् छिपिं खनाः गथे जिमिसं छ्यं धस्वाके फइ अथे हे छिमिसं जिपिं खनाः छ्यं धस्वाके फइ।

15 थ्व हे खं यानाः जि नं छिमिथाय् वयेत कुतः यानाच्चवनागु खः। थुकिं यानाः छिमित निदुगं आशिष दइ।

16 जि माकेडोनियाय् वनेबलय् छिमिथाय् छकः दुस्वयाः जक वनेगु मतिइ तयागु खः। अले माकेडोनियां लिहां वयेबलय् नं छकः छिमित नापलाः वयेगु मतिइ दु। अय्जुइबलय् जिं यह्दियाय् वनेत छिमिगुपाखें छुं भचा ग्वाहालि नं काये फइ।*

17 थथे मन हीकल धकाः जि छु मभिंम्ह, भरोसा मदुम्ह मनु जुल ला? गुबलें “ज्यु” गुबलें “मज्यु” धकाः जि थःत जक भिकेत स्वइम्ह मनु खः ला?

18 गथे परमेश्वर विश्वास याये बहःम्ह खः, अथे हे जिमिसं नं म्हुतुं छता ज्यां छता याना मजुया।

19 सिलास, तिमोथी व जिं छिमित परमेश्वरया काय् ख्रीष्ट येशूयागु खँ न्यंकागु दु। वयकःयाके गुबलें “खः” गुबलें “मखु” मदु। तर वयकःयाके न्ह्याबलें “खः हे खः” जक दु।*

20 परमेश्वरं बियादीगु बचं फुक्क येशूपाखें पूवनी। अय्जुगुलि हे परमेश्वरयात सुभाय् बीबलय् येशूयागु नामं झीसं “आमेन” धकाः धायेगु खः।

21 ख्रीष्टयात क्वांतुक विश्वास यानाच्चने फयक छिमित नं जिमित नं शक्ति बियादीम्ह परमेश्वर हे खः। परमेश्वरं झीत ल्ययादीगु खः।

22 झीपिं वयकःया मनूत खः धकाः म्हसीकेत वयकलं चिं थें झीगु नुगलय् पवित्र आत्मा बैनाकथं बियातयादीगु दु।

23 जिगु नुगलय् च्वंगु फुक्क खँ स्यूम्ह परमेश्वरयात साक्षी तयाः जिं धयाच्चवना। छिमित ब्वःबियाः छिमिगु नुगः ख्वयके मास्ति मवःगुलि जि आम्कन कोरिन्थय् मवयागु खः।

24 छिमिगु विश्वासयात जिमिसं थःगु ल्हातय् कायेत स्वयागु मखु। छिमिसं क्वात्तुक विश्वास यानाच्चंगु दु। छिमित लय्ताय्केत हे जिपि छिपिनाप ज्या यानाच्चनागु खः।

2

1 छिमित मछिनी धकाः हे जिं थथे मवयेगु क्वःछिनागु खः।

2 छिमित जिं नुगलय् स्याकल धाःसा जितः सुनां लय्ताय्की? जितः लय्ताय्कीपिं छिपिं हे मखु ला?

3 अय्जूगुलि हे खः जिं व पौ च्वयाः छ्वयाहयागु। जितः लय्ताय्कीपिलिसे हे नुगलय् स्याके म्वाःलेमा धकाः जिं मवयेगु क्वःछिनागु खः, छायाध्याःसा जि लय्ताःसा हे जक छिपिं लय्ताइ धकाः जिं स्यू।

4 तसकं हे नुगः मछिंकाः दुःख तायाः मिखाय् दंक ख्वबि तयाः छिमित पौ च्वयाहयागु खः। छिमित नुगलय् स्याकेत अथे च्वयाहयागु मखु, बरु जिं छिमित गुलि माया यानाच्चनागु दु धकाः सीकेत जक खः।

दोषीयात क्षमा

5 सुनानं सुयातं नुगलय् स्याकूसा, जितः जक मखु बरु छिपिं फुक्कसितं नुगलय् स्याकूगु थें खः। जि छिमित यक्व बोझ क्वबिके मास्ति मवः।

6 थुकथं व मनूयात छिपिं मध्ये यक्वसिनं सजाँय बी धुंकूगुलि आः वयात सजाँय बी गात।

7 न्ह्यागु हे जूसां आः छिमिसं वयात क्षमा यानाः साहस ब्यु। थथे मयाःसा वं इन तसकं नुगलय् स्याकी।

8 थथे छिमिसं वयात माया यानाच्चनागु दु धकाः क्यँ धयागु जिगु बिनति दु।

9 जिं धयागु खँ छिमिसं मानय् याः ला कि मयाः धकाः स्वयेत जिं थथे च्वयागु खः।

10 थुकथं छिमिसं सुयात क्षमा याइ वयात जिं नं क्षमा बी। छायाध्याःसा जिं सुयातं छुं खँय् क्षमा याये माःसा छिमिगु हे निंतिं ख्रीष्टया न्ह्यःने यानाबी।

11 झीसं थथे क्षमा याःसा शैतानं झीत स्यके फइ मखु। शैतानं झीत न्ह्याथे यानाः सां क्वथलेत स्वयाच्चंगु खँ झीसं स्यू।

त्रोआसय् पावलं धन्दा काःगु

12 ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकेत जि त्रोआसय् वयाबलय् अन ज्या यायेत प्रभुं जितः लुखा चाय्कादिल।

13 अयनं किजा तीतसयात लुइके मफुगुलि जितः तसकं सुख मन्त। अयजूगुलि जि अनं बिदा कयाः माकेडोनिया वना।☆

ख्रीष्टलिसे झीपिं नं त्याइ।

14 परमेश्वरयात सुभाय् दु, छायाःसा ख्रीष्टलिसे तुं जिपिं नं न्ह्याबलें त्याना च्वनेत वय्कलं जिमित दया माया यानादीगु दु। अले जिमिगुपाखें भिंगु खँ नस्वाः थें न्यंकभनं न्यंकादीगु दु।

15 जिं न्यंकागु ख्रीष्टयागु भिंगु खँ परमेश्वरयात तःधंकेगु नस्वाः थें खः। थ्व मुक्ति काःपिं व नाश जुइपिनि दथुइ नं जिपिं परमेश्वरया नितिं ख्रीष्टया नस्वाः खः।

16 नाश जुइपिनिगु नितिं थ्व नवःगु नरक थें खः, मुक्ति काइपिनिगु नितिं थ्व नस्वाःगु जीवन थें खः। थये याये फुम्ह सु दु?

17 व्यापार याये थें जिमिसं परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यंकाच्चनागु मखु। जिमित परमेश्वरं हे छवया हयादीगुलि ख्रीष्टया च्यःतय्सं थें जिमिसं खःगु खँ जक नवानाजुयागु दु।

3

व्यवस्था व आत्मा

1 जिमिसं थःपिन्त तःधंकागु मखु। मेपिं मनूत थें जिमित छिमिगुपाखें सिफारिस पौ कायेगु वा छिमित सिफारिस पौ बीमाःगु मदु।

2 छिपिं हे जिमिगु नुगलय् च्वयातःगु सकसिनं ब्वने व थुइके फइगु पौ खः।

3 छिपिं ख्रीष्टं च्वयाहःगु पौ खः। अले जिमिगुपाखें छवयागु खः। थ्व मसिं च्वयातःगु पौ मखु, अले ल्वहयागु ग्वरलय् च्वयातःगु पौ नं मखु। थ्व पौ ला मनूतयगु नुगलय् म्वाःम्ह परमेश्वरयागु आत्मां च्वयातःगु पौ खः।☆

4 ख्रीष्टपाखें परमेश्वरयाके जिमिसं थज्याःगु हे भरोसा तयाच्चना।

5 थ्व ज्या जिमिगु हे शक्ति याये फु धकाः धायेगु जिमिगु शक्ति मदु। थ्व ज्या जिमित याये फय्कादीम्ह परमेश्वर हे खः।

6 उकिं जिमित न्हगु बाचा न्यंके फयकादीम्ह परमेश्वर हे खः। थ्व न्हगु बाचा च्वयातःगु नियम मखु, बरु थ्व आत्मां बियादीगु खः। च्वयातःगु नियमं मनूतयत स्याइ, तर आत्मां जीवन बी।*

7 ल्वहंयागु ग्वरलय् व्यवस्था च्वयाः ब्यूबलय् परमेश्वरयागु जलं मोशयागु ख्वाः झल्ल थिनावल। अले इस्राएलीतय्सं वयागु ख्वाः तकं चूलाक स्वये मफुत। व हे जः खिउँया वनाच्वंगु दु। मनूतयत स्याकीगु व्यवस्था ब्यूबलय् ला अथे झःझः धाः धाःसा*

8 मनूतयगु पाप क्षमा यानाबी फुम्ह आत्मा बियादीबलय् झन गुलि जक झःझः धाइगु जुइ?

9 मनूतयगु पाप क्षमा यानाबी मफुगु व्यवस्था ब्यूबलय् ला अथे झःझः धाः धाःसेलि झीत परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी यानादीम्ह आत्मा बियादीबलय् झन गुलि जक झःझः धाइगु जुइ।

10 न्हापायागु स्वयाः आःयागु तसकं झःझः धाःगुलि न्हापायागु अथें तनावन।

11 छुं ई तक जक दयाचवनीगु ला उलि झःझः धाः धाल धाःसा सदां दयाचवनीगु गुलि जक झःझः धाइगु जुइ?

12 थ्व खँय् आशा यानाः हे जिमिसं मग्यासे थथे नवाये फुगु खः।

13 थःगु ख्वाः हानं खिउँया वंगुलि इस्राएलीतय्सं मखनेमा धकाः मोशां थःगु ख्वाः त्वपुल। जिपि मोशा थें ला मखु।*

14 अबलय् इस्राएलीतयगु नुगः छाः। थौं तक नं इमिसं व्यवस्था ब्वनीबलय् थुइके मफुनि, इमिगु नुगःयात जालि भुनातः नि। अले इमिसं छुं हे थुइके फइ मखु। ख्रीष्टयात विश्वास याये धुंकाः थ्व जालि चिलावनी।

15 थौं तक नं इमिसं मोशाया व्यवस्था ब्वनीबलय् इमिगु नुगःयात थ्व जालि भुनातः नि।

16 तर गुबलय् मनू प्रभुयाथाय् लिहां वइ उबलय् वयागु नुगलं जालि उला वनी।*

17 प्रभु आत्मा खः। गन प्रभुयागु आत्मा दइ अन वय्कलं स्वतन्त्रता बियादी।

18 थुकथं झीगु ख्वाः उलातःगुलि प्रभुयागु जलं झल झल थिनाच्वंगु दु। प्रभुयागु जलं झीपि नं न्हियान्हिथं प्रभु थें जुइत छगू जलं मेगु जलय् हिला वनाचवनागु दु।

4

चायागु थलय् आत्मायागु धन

* 3:6 ३:६ यर ३:१३

* 3:7 ३:७ प्रस ३:४:२९

* 3:13 ३:१३ प्रस ३:४:३३

* 3:16 ३:१६

1 थथे परमेश्वरं जिमित दया माया यानाः थ्व ज्या बियातःगु खः। उकिं जिमिसं आशा त्वःते मखु।

2 जिमिसं मछालापुसे च्वंगु ज्या मयाना। जिमिसं सुयातं झंगः लानाः मनया। परमेश्वरयागु वचनयात जिमिसं बांमलाका मजुया। जिपिं सत्यया जलय परमेश्वरया न्ह्यःने म्वानाच्चना। अले सकसिनं खंक मनूतय्गु मिखा न्ह्यःने थःपिन्त न्ह्यब्वयाच्चना।

3 जिमिसं न्यंका जुयागु भिंगु खँ नाश जुइपिनिगु लागि जक त्वपुयातःगु दु।

4 थ्व संसारया घवं विश्वास मयाःपिनिगु मनयात छुं हे थुइके मफय्क कां यानातःगु दु। अथे जूगुलि इमिसं भिंगु खँ थुइके फइ मखु। अले ख्रीष्टया महिमा गुलि तःधं व वय्कः हे झःझः धाःम्ह परमेश्वरयागु रूप खः धकाः इमिसं सी मखु।

5 थथे जिमिसं “जिपिं तःधं” धकाः न्यंकागु मखु, बरू येशू ख्रीष्ट “प्रभु खः” धकाः न्यंकागु खः। अयज्गुलि येशूयागु निंति जिपिं छिमि दासत थें जुयाच्चनागु दु।

6 “खिउँथासं जः थिनावइ” धकाः धयादीम्ह परमेश्वरं हे जिमिगु मनय् नं जः खयकादिल। उकिं येशू ख्रीष्टया न्ह्यःने झीत परमेश्वरया महिमा व ज्ञान गुलि तःधं धकाः ध्वाथुइक क्यनेत थथे यानादीगु खः।☆

7 चायागु थलय् तःजिगु धन तः थें परमेश्वरं जिमिगु मनय् झल्ल मत थीकादिल। थुकिं हे जिमिगु शक्ति मखु, बरू वय्कःयागु शक्ति खः धकाः सी दइ।

8 जिमित प्यखें दुःखकष्ट वयाच्चंगु दु। अयनं जिमिसं आशा मत्वःता। आछु-आछु कंसां जिमिसं आशा मत्वःता।

9 जिमित शत्रु यक्व दुसां पासा मदय्काः गुब्सं च्वनेम्वः। जिमित बाम्हसिक्क दाल नं जिपिं मसी।

10 येशू ख्रीष्ट जिमिगु जीवनय प्रकट जुइमा धकाः वय्कः थें सीमातले नं जिमिसं न्हियान्हिथं दुःखकष्ट फयाच्चना।

11 जिमिगु थ्व सीमाःगु म्हय येशू ख्रीष्ट प्रकट जुइमा धकाः हे जिपिं थथे वय्कःया निंति न्हियान्हिथं म्वायेगु आशा त्वःताः जुयाच्चना।

12 थुकथं जिमित कालं त्वपुयातःगु दु। छिमिसं धाःसा जीवन कयाच्चंगु दु।

13 “जिं विश्वास यानागुलि नवाना नं च्वना” धकाः धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें जिमिसं नं विश्वास यानागुलि नवाना नं च्वनागु खः।☆

14 सीम्ह प्रभु येशूयात म्वाकादीम्ह परमेश्वरं हे येशूनापं जिमित नं म्वाकादी। अले जिमित नं छिमित नं परमेश्वरं थःनाप तयादी।

15 थ्व फुक्कं छिमित भिं यायेत खः। गुलि अप्वः मनूतयसं परमेश्वरयात विश्वास याइ, उलि हे अप्वः मनूतयसं परमेश्वरयात तःधकेत सुभाय् बी व प्रार्थना याइ।

विश्वासं म्वायेगु

16 उकिं हे ला खः नि, जिमिसं आशा मत्वःतागु। जिमिगु म्ह झन झन स्यनावनाच्वंगु दु। अयनं जिमिगु आत्मा धाःसा न्हियान्हिथं बल्लाना वयाच्वंगु दु।

17 छुं ई तक जक जिमिसं थन भचा जक दुःखकष्ट स्यूसां परमेश्वरं स्वर्गय् जिमित सदां दयाच्वनीगु आनन्द बियादी।

18 अयजूगुलि मिखां खंगुलिइ जिमिसं मन तयाच्वनागु मखु, बरु मिखां मखंगुलिइ मन तयाच्वनागु खः। छायाःसा मिखां खनेदुगु छुं ईया लागिं खः, मिखां खने मदुगु धाःसा सदां दयाच्वनी।

5

स्वर्गया झीगु न्हगु म्ह

1 झीगु थ्व म्ह झीपिं च्वनेगु संसारयागु छें थें खः। गुबलय् झीपिं सी अबलय् परमेश्वरं झीत मेगु न्हगु म्ह बियादी। न्हगु म्ह मनूतयसं दयकातःगु छें थें मखु। सदां दयाच्वनीगु स्वर्गयागु छें थें खः।

2 थ्व संसारय् म्वाना च्वंतले झीत तसकं दुःखकष्ट जुइ। झीपिं ला स्वर्गय् च्वंगु म्हायात वसः थें फीत आयबुयाच्वना।

3 स्वर्गय् झीत न्हगु म्ह बियादी, उकिं झी म्ह मदय्क च्वनेमाली मखु।

4 थ्व संसारय् झीपिं म्वाना च्वंतले झीत तसकं दुःखकष्ट जुया च्वनीगुलि झीगु मन ख्वः। अथे धकाः झीपिं सीत आयबुयाच्वनागु मखु, बरु स्वर्गय् च्वंगु न्हगु म्ह फीत आयबुयाच्वनागु खः।

5 झीत थज्याःगु न्हगु म्ह बियादीम्ह परमेश्वर हे खः। वय्कलं थथे यानादी तिनि धकाः सीकेत झीत पवित्र आत्मा बैनाकथं बियादीगु खः।

6 उकिं जिमित पक्का विश्वास दु। थ्व म्ह म्वाना च्वंतले प्रभुपाखें तापाना च्वनी धकाः जिमिसं स्यू।

7 अयज्गुलि हे जिपि विश्वासं म्वानाच्चनागु खः, मिखां खंगुलिइ मखु।

8 जिमित पक्का विश्वास दु, अले थ्व म्हयात त्वःताः प्रभुलिसे च्वंवेनेत जिपि न्ह्याबले न्ह्यचिलाच्चनागु दु।

9 थन च्वंसां स्वर्गय् च्वंसां प्रभुयात यःथे जक यानाच्चनेगु जिमिगु छगू हे जक आजु खः।

10 न्याय यानादी खुन्हु झीपि सकले ख्रीष्टया न्ह्यःने दंवेने मानि। अबलय् थन संसारय् च्वनाः भिगु यानावपिन्त भिक हे, अले मभिगु यानावपिन्त मभिक हे न्याय यानादी।☆

ख्रीष्टपाखें परमेश्वरनापं मिलय् जुयेगु

11 अयज्गुलि प्रभुया भय कायेगु छु खः व जिमिसं बांलाक थूगुलि मेपि मनूतयत नं प्रभुयात मानय् याकेत कुतः यानाच्चनागु खः। परमेश्वरं जिमित बांलाक म्हस्य्, छिमिसं नं जितः बांलाक म्हसी धयागु आशा यानागु दु।

12 हानं जिपिं भिपिं मनूत खः धकाः धायेत छिमित थथे च्वयाच्चनागु मखु। बरु जिमिगु पंलिनाः छिपिं तःधं जुइ फयेमा धकाः थथे च्वयाच्चनागु खः। थथे मनूतयगु नुगः मस्वसे, ख्वाःपाः जक स्वयाः खँ ल्हाइपिं मनूतयत छिमिसं कुगाक्क लिसः बी फयेमा।

13 थथे धाल धकाः जिपि होश मद्रुपिं खः धयागु जूसा परमेश्वरयागु नितिं खः। अले जिपि होशय् द्रुपिं खः धयागु जूसा छिमिगु नितिं खः।

14 ख्रीष्टं जिमित माया यानादीगुलि थुकथं जिमिसं ज्या यानाच्चनेमाःगु खः। फुक्क मनूतयगु नितिं ख्रीष्ट सिनादीगु खः, उकिं सिनादीम्ह ख्रीष्टनाप फुक्क मनूत सित।

15 फुक्क मनूतयगु नितिं ख्रीष्ट सिनादिला। उकिं म्वानाच्चंपिं आः थःगु नितिं मखु, बरु इमिगु नितिं सिनाः म्वानादीम्ह ख्रीष्टयागु नितिं म्वानाच्चनेमाः।

16 अयज्गुलि आवंलि जिमिसं सुयातं ख्वाः स्वयाः लने मखुत। खः ला, छकः ख्रीष्टयात हे जिमिसं अथे ख्वाः स्वयाः लनेधुन। आः वय्कःयात जिमिसं अथे लनेगु त्वःतेधुन।

17 अथे जुयाः सुं मनू ख्रीष्टनाप दु धाःसा व न्हम्ह मनू जुइ। पुलांगु मदयावन, फुक्क न्हगु जुल।

18 थथे यानादीम्ह परमेश्वर हे खः। ख्रीष्टपाखें वय्कलं झीत थःनाप मिलय् यानाः मेपिन्त नं वय्कः नाप मिलय् याकेगु ज्या जिमिगु ल्हातय् बियादीगु दु।

19 ख्रीष्टपाखें फुक्क मनूतयत परमेश्वरं थःनाप मिलय् यानाच्चंगु दु धकाः जिमिसं न्यंकाच्चनागु दु। मनूतयसं याःगु पापया ल्याः तयामदिसे वय्कलं सकसितं थःलिसे मिलय् यानादीगु खँ मेमेपिन्त नं न्यंकेत जिमित धयादीगु दु।

20 अय्जगुलि जिपिं ख्रीष्टं छवयाहयादीपिं मनूत खः। जिमिगुपाखें परमेश्वर छिपिनाप नवानाच्चनादीगु दु। ख्रीष्टयागु नितिं जिमिसं थथे नवानाच्चनागु खः। छिपिं फुक्कसिनं पापी ज्याखँ यायेगु त्वःताः परमेश्वर नाप मिलय् जुइत वय्कःयाथाय् लिहां वा धकाः जिमिसं दुनुगलनिसें छिमित बिन्ति यानाच्चनागु दु।

21 ख्रीष्टयाके पाप धयागु हे मदु। अयनं परमेश्वरं झीगु पाप ख्रीष्टयात क्वबिकादिल। ख्रीष्टं थथे यानादीगुलि हे झीपिं परमेश्वर नाप मिलय् जुइ फइ, अले परमेश्वरया न्हाःने धर्मी ठहरय् जुइ।

6

1 परमेश्वर नाप जिमिसं थथे ज्या यानाच्चनागुलि वय्कःयागु दया माया छिमिसं सिंतिं छवयेगु स्वये मते धकाः जिमिसं इनाप यानाच्चनागु खः।

2 परमेश्वरं थथे धयादीगु दु –

“पाय्छिगु इलय्
जिं छिमिगु खँ न्यनागु दु।
अले उद्धारया दिनय्
जिं छिमित ग्वाहालि यानागु दु।”

स्व, पाय्छिगु ई थ्व हे खः, उद्धारया दिं नं आः हे खः!✧

पावलया दुःखकष्ट

3 जिमिसं सुयातं पंगः जुइकथं ज्याखँ मयाना। मखुसा जिमिगु ज्याखँयात क्वह्यंकाः खँ ल्हाइ।

4 न्हागु हे याःसां जिपिं परमेश्वरयागु ज्या याइपिं मनूत खः धकाः क्यना। सह यानाः सह याये मफयेगु दुःखकष्ट जुलं नं, नये मखनं नं, अले तसकं थाकुलं नं जिमिसं सह यानाच्चना।

5 दालं नं, इयालखानाय् कुनं नं, मनूतयसं हय्क्कावःसां, सिक्क ज्या यायेमाःसां, नये मखंसां, घने मखंसां।✧

6 जिमिसं यानागु भिंगु ज्यां व बुद्धिं यानाः सह याये फुगुलि, दया माया यानाजुयागुलि, पवित्र आत्मा दुगुलि, धात्थेंगु माया यानाः जिपिं परमेश्वरयागु ज्या याइपिं मनूत खः धकाः क्यना।

7 जिमिसं विश्वास यानाः सत्य खँ न्यंका जुया, परमेश्वरया शक्तिं यानाः जिमिसं थये याये फुगु खः। परमेश्वरयागु न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइगु हे जिमिगु छगू जक ल्वायेगु नं पनेगु नं हतियार खः।

8 जिमित तःधंकूसां, क्वह्यंकूसां, भिकूसां, मभिकूसां जिमिसं परमेश्वरयागु सेवा याना। सत्य खँ लहाना जूसां जिपिं फताहा थें जुइ माल।

9 जिपिं म्हमस्यूपिं जूसां जिमित सकसिनं म्हस्यु। सी थें च्वंसां जिपिं आः तक म्वानाच्चवना। जिमित बाहसिक्क दयाहल।

10 नुगः ख्वःपिं थें जूसां न्ह्याबलें लयतायाच्चवना। जिपिं गरीब जूसां मेपिन्त तःमि यानाबिया। जिमिके छुं हे मदु थें च्वंसां जिमिके सकतां दु।

11 कोरिन्थय् च्वंपिं यःपिं दाजुकिजापिं, धायेमाःगु खँ फुक्कं सुमचुकूसे छिमित धयाबियागु हे दु। जिमिगु नुगः चक्कं।

12 छिमित मधासे छुं नं खँ जिमिसं सुचुका तयागु मदु। बरु छिमिसं थःपिनिगु नुगः कयकुंका तःगु दु।

13 छिपिं जिम्ह मस्त थें जूगुलि थथे धयाच्चवनागु खः। छिमित जिमिसं माया यानाच्चवना थें छिमिसं नं जिमित माया याना च्वँ। छिमिसं नं थःगु नुगः चक्कंकि।

विश्वासी मखुपिं नाप बुला जुइ मते

14 विश्वासी मखुपिं मनूत नाप बुला जुयाः इमिसं थें ज्या सना जुइ मते। इमिसं याना जू थें झीसं याना जुइ मज्यु। भिंगु व मभिंगु मिलय् जुइ फइ ला? अले जः व खिउँ मिलय् जुइ फइ ला?

15 अथे हे ख्रीष्ट व शैतान नं मिलय् जुइ फइ ला? अले ख्रीष्टयात विश्वास याइपिं मनूत व विश्वास मयाइपिं मनूत मिलय् जुइ फइ ला?

16 परमेश्वरयागु देगःलिसे मूर्तियागु छु स्वापु? झीपिं हे म्वाःम्ह परमेश्वर च्वनीगु देगः खः। थथे ला परमेश्वरं हे धयादीगु दु –

“जि इपिनापं च्वने,
अले इपिनापं जुइ।

जि इमि परमेश्वर जुइ

अले इपिं जिमि मनूत जुइ।”☆

17 अले हानं प्रभुं थथे धयादीगु दु —
 “छिपिं इमिगु पुचलं पिहां वा,
 अले छखे च्वाँ।
 अशुद्ध खँ थी मते।
 अले जिं छिमित थः मनू याये।☆

18 जि छिमि बाः जुइ।
 अले छिपिं जिम्ह कायम्ह्यायपिं जुइ धकाः
 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादीगु खः।”☆

7

1 यःपिं दाजुकिजापिं, इतीत थ्व बचं बियादीगुलिं म्ह व आत्मायात अशुद्ध याइगु फुक्क खँपाखें झीसं थःत पवित्र याये नु। अले परमेश्वरया भय कयाः झीसं पवित्र जुयाच्चनेगु कुतः याये नु।

पावल लयताःगु

2 जिमित छिमिगु नुगलय् तयाति। जिमिसं सुयातं अन्याय यानागु मद्दु, सुयातं स्यंकागु मद्दु, अले सुयाकें थगय् यानाकयागु मद्दु।

3 छिमित दोष बीत जिं थथे धयाच्चनागु मखु। छिपिं ला जिमित तसकं यः। सीसां म्वाःसां झीपिनापं हे जुइ।

4 छिमित जिं यक्व हे पत्याः यानाच्चनागु दु। छिमिगुपाखें जिं फुइँ यायेथाय् दु। छिमिगुपाखें सान्त्वना दयाः न्ह्यागु दुःखकष्ट जूसां जितः लयता वः।

5 माकेडोनियाय् वयाः नं जिमित सुख दुगु मखु। अन न्ह्याथासं नं दुःखकष्ट जक जूवल। पिने ल्वापु, दुने भय हे भय दु।☆

6 अयनं नुगः ख्वःपिन्त सान्त्वना बियादीम्ह परमेश्वरं तीतसयात छवयाहयाः जिमित लयताय्कादिल।

7 तीतस वयाः जक जिपिं लयतायागु मखु, छिमिसं वयात सान्त्वना बीगु खँ न्यनाः नं जिपिं लयतायागु खः। जितः स्वयेत छिपिं तसकं हे आयबुया च्वंगु, व थथे

☆ 6:16 दः१६ लेवी २६:१२; इज ३७:२७; १ कोर ३:१६; दः१९ ☆ 6:17 दः१७ यशै ५२:११ ☆ 6:18 दः१८ २ शम् ७:१४; १ इति १७:१३; यशै ४३:६; यर ३१:९ ☆ 7:5 ७:५ २ कोर २:१३

जुगु खँय् छिमिसं दुःख मन ताय्कूगु, अले जिगु पंलिनाः नवाना जूगु खँ न्यने दयाः जि झन तसकं लयतायागु दु।

8 जिगु पौ ब्वनाः छिमिसं नुगलय् ला स्याकल हे जुइ, थ्व खँय् जि न्हापा पस्ताय् चायागु जूसां आः जि पस्ताय् चाये मखुत। छाय्धाःसा जिं स्य्, जिगु पौपाखें छिमित पलख जूसां नुगलय् स्याकूगु दु।

9 जिगु पौपाखें छिमित नुगलय् स्याके फत धकाः जि लयतायागु मखु, बरु छिपिं थज्याःगु ज्याखं लिचिलाः परमेश्वरयाथाय् वःगुलि लयतायागु खः। छिमित नुगलय् स्याकेगु ज्या यानादीम्ह ला परमेश्वर हे जुयादीगुलि जिमिसं यानाः छिमित भिं हे जुल।

10 छिमित नुगलय् स्याकेगु ज्या परमेश्वरं हे यानादीगुलि व छिमिसं पश्चाताप याःगुलि छिमित मुक्ति दत, उकिं छिमिसं दुःख ताये माःगु मदु। अयनं थ्व संसारं ब्यूगु पश्चातापं मनूतयत स्याइ।

11 छिमिसं दुःख ताय्कूगुलि परमेश्वरं छु यानादिल लुमंकी। थुकिं यानाः छिमित भिंपिं यानाबिल, द्रं बिद्रं मदु धकाः क्यनेत छिमित हथाय् चायकल। जिगु तमं छिमित ग्याकल, जितः स्वयेत छिमित आयबुइकल। अले दोषीम्हय्सित सजाँय बीमाः धकाः मतिइ तयकल। थुकिं हे छिमिके दोष मदु धयागु सीदत।

12 थथे जिं पौ च्वयाहयागु दुःख बियाच्वंम्ह मनूया लागि मखु, अले दुःख फया च्वंम्हयसिगु लागि नं मखु, बरु परमेश्वरया न्ह्यःने छिमिसं जितः गुलि तक माया याः धकाः ध्वाथुइकेत च्वयाहयागु खः।

13 थुकिं हे यानाः जिमित सान्त्वना दुगु खः। छिमिसं तीतसयात माक्व ग्वाहालि बियाः लयतायकाः छ्वयाहःगुलि जिपिं नं लयताया।

14 छिमिगु खँ जिं वयात फुइँ यानाः धया। जिं वयात फुइँ यानाः धया थें छिमिसं यानाक्यन। जिमिसं छिमित न्हाबलें सत्य खँ धयाच्वनागु दु। अथे हे तीतसयात जिमिसं धयागु खँ नं सत्य जुल।

15 छिमिसं वयात ग्याग्यां जूसां लसकुस यात, अले वं धाःगु खँ न्यनेत छिपिं फुक्क न्ह्यचिल। उकिं वं छिमित तसकं माया यानाच्वंगु दु।

16 छिमिपाखें बांलाक भरोसा काये फुगुलि जि तसकं लयतायाच्वना।

8

भेटी गथे यानाः बीगु

1 यःपि दाजुकिजापि, माकेडोनियाया थाय् थासय् च्वंगु मण्डलीयात परमेश्वरं दया माया यानादीगु खँ छिमित धयाच्चवना।

2 न्ह्याथे ज्याःगु दुःखकष्ट वःसां इपि लयतायाच्चव, अले थःत मगाः मचाःबलय् इमिसं नुगः चक्काः मेपिन्त ग्वाहालि बियाच्चव।

3 धात्थे हे इमिसं थःयसें हे थःमहं बी फुगु स्वयाः नं अप्वः बिल।

4 थथे भेटी बियाः इमिसं यहदियाय् च्वपि विश्वासीतयत् ग्वाहालि बीगु ज्याय् ब्वति काये दयेमा धकाः तःक्वः मछि बिन्ति यात।*

5 जिमिसं मतिइ तयागु स्वयाः नं इमिसं यक्व हे ग्वाहालि यात। न्हापां इमिसं थःत हे प्रभुयात देछाल, अले परमेश्वरया इच्छा कथं इमिसं थःत जिमिगु लहातय् लःल्हाना बिल।

6 तीतसं न्हापा हे छिमिथाय् शुरु याये धुंकूगु भिंगु ज्या पूर्वकेत जिमिसं वयात हे छ्वयाहयागु खः।

7 छिमिके दुगु फुक्क खँय् छिपि तःमि, विश्वास यायेगुलिइ, नवायेगुलिइ, ज्ञानय्, ग्वाहालि बीगुलिइ अले जिमित माया यायेगुलिइ नं। उकिं भेटी बीगुलिइ नं छिमिसं अथे याना क्येँ धकाः जिमिसं बिन्ति यानाच्चवना।

8 छिमिसं थथे याये हे माः धकाः जिं छिमित उजं बियाच्चवनागु मखु। मेपिन्सं लयतायाः ग्वाहालि बिल धकाः खँ कनाः छिमिगु माया सत्य खः ला कि मखु धकाः स्वयेत्यनागु खः।

9 झी प्रभु येशू ख्रीष्ट गुलि ग्वाहालि यानादीमह प्रभु खः धकाः ला छिमिसं सि हे स्यू। वय्कः तःमि जुयाः नं छिमिगु निति चीमि जुयादिल। थः चीमि जुयाः छिमित तःमि यायेत वय्कलं थथे यानादिल।

10 दच्छि न्ह्यः छूगु ज्या पूर्वकि धकाः जिं छिमित सल्लाह बियाच्चवना। ग्वाहालि बीत जक मखु, छिपि ज्या यायेगु इच्छा यायेत नं न्हापां जुल।

11 छिमिसं आः छूगु ज्या नं पूर्वकि। उबलय् छिमिसं बीत तसकं मन याःगु खः। थःमहं फक्व बियाः आः व इच्छा पूर्वकि।

12 छिमिसं बी मास्ति वःसा छिमिके दुगु जक परमेश्वरयात ब्यूसां गाः, छिमिके मदुगु बीमाः धयागु मदु।

13 छिमिसं अप्वः ब्यु, मेपिन्सं भतिचा जक ब्यूसां गाः धकाः जिमिसं धयाच्चवनागु मखु। मेपिन्सं ब्यूगु ति जक छिमिसं नं ब्यूसां गाः।

* 8:4 ८:१-४ रोम १५:२६

14 थौकन्हय् छिमिके माक्व दु। अयजूगुलि छिमिसं मदुपिन्त बीमाः। अले इमिसं दइबलय् छिमित मगाइबलय् ग्वाहालि बी। थुकथं छिमिसं थःथवय् ग्वाहालि बी फइ। अले फुक्क उति हे ग्यनी।

15 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“अप्वः मुंकूपिनि अप्वः मजू।

कम मुंकूपिनि मगाः मजू।”☆

तीतस व वया पासापिं

16 परमेश्वरं यानाः तीतसं नं जिं थें छिमित ग्वाहालि बी मास्ति वय्काच्चंगुलि जिमिसं परमेश्वरयात सुभाय् बियाच्च्वनागु दु।

17 जिमिसं धयाः जक व वःगु मखु, व थःयसें हे छिमिथाय् वःगु खः।

18 भिंगु खँ न्यंकाः जुइमह फुक्क मण्डलीयापिन्सं भिं धयातःमह छम्ह विश्वासी किजायात नं व नाप छिमिथाय् छ्वयाहयागु दु।

19 थुलि जक मखु, विश्वासीतय्त् ग्वाहालि बीत जिपिं नाप वयाः भेटी कायेत मण्डलीयापिन्सं थ्व हे किजायात ल्ययादीगु खः। थुकिं प्रभुयात तःधकेत जिमिसं गुलि ग्वाहालि बी मास्ति वय्काच्च्वनागु दु धकाः सी दइ।

20 थुलिमछि धिबा जिमिसं कयाः यंकाच्च्वनागुलिइ सुनानं जिमित मभिंगु खँ ल्हाये मफयेमा धकाः जिमिसं होश यानाच्च्वनागु दु।

21 प्रभुया न्ह्यःने जक मखु, मनूतयगु न्ह्यःने नं भिंगु ज्या यायेत जिमिसं कुतः यानाच्च्वना।☆

22 अयजूगुलि जिमिसं इपिं नाप मेमह किजायात नं छ्वयाहयागु दु। तःकः जाँचय् यानाः स्वयाः जिमिसं वयात ज्या याये तसकं इच्छा दुमह धकाः सीका। अज्ज ला छिमिके अप्वः भरोसा दुगुलि थौकन्हय् व ग्वाहालि यायेत अप्वः न्ह्यचिलाच्चंगु दु।

23 तीतस जक जि लिसे जानाः छिमित ग्वाहालि बीगु ज्या यानाच्च्वंमह खः। व नाप वःपि मेपिं दाजुकिजापिं मण्डलीयापिं मनूत खः, इपिं नं ख्रीष्टयागु नां तःधकेत ज्या याइपिं खः।

24 अयजूगुलि इमित नं माया यानाः छिमिसं थःगु मायायागु दसु क्यँ। अले जिमिसं छिमिगु खँ ल्हाना च्वनागु फुक्क सत्य खः धकाः फुक्क थासय् च्वंगु मण्डलीयापिन्सं सीकी।

9

भेटी बीगु मेगु खँ

1 यहदियाय् च्वंपि विश्वासीतयत् छवयाहःगु ग्वाहालियागु खँय् जिं छिमित हानं च्वया च्वनेमाःगु महु।

2 छिपि इमित ग्वाहालि बीत न्ह्यचिलाच्वंगु दु धकाः स्यूगुलि जिं माकेडोनियाय् च्वंपि विश्वासीतनाप छिमित तःधकाः खँ लहाना। अखैयाय् च्वंपि विश्वासीत सकलें दच्छि न्ह्यःनिसें हे धिबा बीत न्ह्यचिलाच्वंगु दु धकाः जिं इमित धयाबिया। छिमिगु थज्याःगु खँ न्यनाः इपिं नं धिबा बीत न्ह्यचिलाच्वंगु दु।

3 अय्जगुलि थुपिं दाजुकिजापिन्त छिमिथाय् छवयाहयागु दु। छिमिसं बि हे बी धकाः जिं धयाजुया थें छिमिसं नं बिल धाःसा जिगु खँ सत्य जुल, मखुसा जि ला फयगं थें जुइ।

4 माकेडोनियाय् च्वंपिं सुं विश्वासीत जि नाप छिमिथाय् वयाः छिमिसं धिबा बी मफुत धाःसा जितः नं छिमित नं लज्या जुइ, छायाधाःसा जिमिसं छिमिके यक्व भरोसा तयागु खः।

5 अय्जगुलि जिं न्हापां हे थः वये न्ह्यः इमित छवयाहयागु खः। थथे छिमिसं बी धाःगु धिबा ठीक याना ति। अले थ्व धिबा करंबरं मखु, बरु थःयसैं ब्यूगु ग्वाहालि खः धकाः सी दइ।

नुगः चक्कंकाः ब्यूगु भेटी

6 थ्व खँ नं ल्वःमंके मते — कम पुसा ह्वःम्हयसिनं भतिचा जक सय्की। यक्व पुसा ह्वःम्हयसिनं यक्व हे सय्की।

7 सकसिनं थःगु मनय् गुलि बी धकाः पक्का याःगु खः उलि हे ब्यु। बीधुंकाः नुगः मछिका च्वने मज्यु करंबरं बीगु नं बांमलाः, छायाधाःसा लयतायाः ब्यूम्ह मनु खनाः परमेश्वर लयतायादी।

8 अले परमेश्वरं छिमित फुक्क कथंया आशिष अझ अप्वः हे बियादी। छिमित गुब्सं मगाःमचाः जुइ मखु। अले भिगु ज्या यायेत नं छिमिके यक्व दइ।

9 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु —

“नये मखंपिन्त नुगः चक्कंकाः

बीम्ह मनुयागु दया माया

सदां दयाच्वनी।”☆

10 पुसा ह्वलीपिन्त पुसा बियाः नयेत नसा बियादीम्ह परमेश्वरं हे छिमित नं माक्व पुसा बियादी अले तःमा नं यानादी। थुकथं छिमिके झन मेपिन्त बीत नं यक्व दइ।*

11 न्ह्याबलें छिमिसं नुगः चक्कंकाः कर्पिन्त बियाच्चने फयक् परमेश्वरं छिमित तःमि यानातयादी। अले छिमिसं ब्यूगु भेटी जिमिसं इना बियागुलि इमिसं परमेश्वरयात जयजय यानाः सुभाय् बियाच्चनी।

12 परमेश्वरया मनूतयूत थुकथं छिमिसं ग्वाहालि याःगुलि इमित माक्व चू जक लाःगु मखु, थुकि यानाः इमिसं दुनुगलंनिसें परमेश्वरयात नं सुभाय् बियाच्चनी।

13 छिमिसं थथे ग्वाहालि याःगुलि फुक्कसिनं छिपिं भिपिं मनूत खः धकाः सीकी। ख्रीष्टयागु भिंगु खँ मानय् यानाच्चंगु दु धकाः थुकिं सी दइ। थुकिं यानाः इमिसं परमेश्वरयात सुभाय् बी।

14 परमेश्वरं छिमित यक्व हे दया माया यानादीगुलि छिमित माया यानाः छिमिगु निन्ति इमिसं प्रार्थना याइ।

15 थुकथं परमेश्वरं झीत तःधंगु वरदान बियादीगुलि वयक्ःयात सुभाय् दु।

10

पावल धात्थेयाम्ह प्रेरित खः

1 छिमि दथुइ गुलि गुलिसिनं जि पौलय् जक ततःधंगु खँ ल्हाइम्ह, धात्थे धाःसा ग्याफ्राम्ह धकाः धयाजूगु दु। स्वजाम्ह व दया माया दुम्ह ख्रीष्टयागु नामय् जि पावलं छिमित बिन्ति यानाच्चना,

2 जि आम्कन वयेबलय् जिमित संसारया पहःचहःकथं जुइपिं धकाः धाइपिनिगु न्ह्यःने कडा पहः क्यने म्वाःलेमा।

3 जिपिं थ्व संसारय् च्वनाच्चंपिं मनूत खः धयागु खँ सत्य खः, अयसां संसारयापि थें जिपिं ल्वानाच्चनागु मदु।

4 थ्व संसारयागु हतियार ज्वनाः जिपिं ल्वानाच्चनागु मदु, बरु परमेश्वरं बियादीगु शक्तिं म्वाःमदुगु खँ ल्हानाजुइपिन्त जिमिसं बुकाबियागु दु।

5 परमेश्वरयागु खँ अःखः यायेत स्वइपिन्त नं जिमिसं बुकाच्चनागु दु। फुक्क बिचाःयात बसय् कयाः ख्रीष्टयात मानय् याकेत स्वयाच्चनागु दु।

6 छिमिसं फुक्क आज्ञा मानय् याये धुंकाः मानय् मयाइपिन्त सजॉय् बीत जिपिं तयार दु।

* 9:10 १:१० यशै ५५:१०

7 पिनेयागु खनेदुगु खँय् जक छिमिसं मन तयाच्चन। छिमिथाय् “जि ख्रीष्टयाम्ह मनु खः” धया जुइम्ह सुं दुसा वं थ्व नं सीके माःगु खः – व गथे ख्रीष्टयाम्ह खः जिपिं नं अथे हे ख्रीष्टयापिं खः।

8 परमेश्वरं जितः बियादीगु अधिकारया खँय् छुं भचा घमण्ड यानागु जूसां जि लज्या चाये मखु, छायाःसा थथे यानागु छिमित हे भिकेत खः, स्यंकेत मखु।

9 छिमित ख्या जक ख्यायेत जिं थथे पौ च्वयाहयागु मखु।

10 छिमि दथुइ गुलि गुलिसिनं थथे धयाच्चंगु दु – “पावलया पौ क्वातुसे च्वं, अले तसकं कडा। तर मनु धाःसा ग्याफ्रा, अले नवाये नं मफु।”

11 अज्याःमह मनुखं थ्व नं थुइकेमाः – जिमिसं तापाक च्वनाः पौलय् च्वयाहः थें व न्ह्यःने वयाः यायेगु ज्याय् छुं मपाः।

12 थःमहं थःत तःधंका जुइपिं मनुतलिसे थःपिन्त दाना स्वयेगु व इमिगु ज्वलिज्वलय् च्वनेत जिमिके आँट मदु। इमिसं थःमहं थःत दाना स्वइ, अले लना स्वइ। इपिं छुं मस्यूपिं जुइ।

13 जिमिसं ला परमेश्वरं जिमित धयादीगु स्वयाः अप्वः तःधंछुयाः धयाच्चनागु मदु। वयकलं जिम्मा बियादी थें जक जिमिसं यानाच्चनागु दु। जिमिगु ज्याय् दुथ्याःपिं छिपिं हे नं ला खः।

14 दकलय् न्हापा जिपिं छिमिथाय् वयाः ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकाबलय् जिमिसं थःगु लागां पिहां वनाः घमण्ड यानागु मदु।

15 आम्कन मेपिन्सं याःगु ज्या नं जिमिसं हे यानागु खः धकाः मधया। छिमिगु विश्वास अप्वः दयावनेमा धयागु जिमिगु तःधंगु आशा खः। थुकथं जिमिगु ज्या नं छिमिगु दथुइ तःधं जुयावनी।

16 अले छिमिगु लागां पुला वनाः मेमेगु देशय् नं जिमिसं भिंगु खँ न्यंके खनी। अले मेपिं मनुतय्सं यानाच्चंगु ज्याय् जिमिसं घमण्ड याये माली मखु।

17 धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु “तःधंछुइम्ह मनुखं प्रभुं यानादीगुलिइ हे तःधंछु।”☆

18 प्रभुं तःधं धाःमह मनु जक तःधंमह जुइ, थःत थःमहं तःधं धकाः धया जुइवं व तःधं जुइ मखु।

11

पावल व फताहा प्रेरितत

- 1 जिं नवाइगु च्वःप्वः मदुसां छिमिसं सह यानाबी धकाः जिं आशा यानाच्चना।
- 2 परमेश्वरं थें जिं छिमित बिचाः यानातयागु दु। छिपि ख्रीष्टलिसे ब्याहा यानाबीत जिं ल्ययातयापि मिसामचात थें खः।
- 3 तर जि सर्प हव्वायात छलय् याः थें छिमित नं ख्रीष्टयागु सेवा व च्वखगु भक्तिपाखें तापाकी धकाः ग्यानाच्चनागु दु।*
- 4 मेपिन्सं जिमिसं धा हे मधयाम्ह येशूयागु मखुगु मखुगु खँ न्यंकः वःसां छिमिसं लयतायाः न्यनीगु जुयाच्चन। अथे हे जिमिसं मबियागु मेगु हे आत्मा व खँयात नं छिमिसं पत्याः याइगु जुयाच्चन।
- 5 थथःम्हं तःधना जुइपि थुपि प्रेरितत स्वयाः जि चिधं मजू थें च्वं।
- 6 नवायेत जि बांलाक मसये फु, अयनं जिके बुद्धि मगाः मजू। थ्व खँय् जिमिसं छिमित तःकः मछि धयाः थुइकाबी नं धुन।
- 7 परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यंकः वयाबलय् जिं छिमिके छुं नं कयागु मदु। छिमित तःधं यायेत जि चिधं जुया बिया। छु जिं टुंकागु जुल ला?
- 8 जि छिमिथाय् ज्या यानाच्चनाबलय् मेथाय् च्वंगु मण्डलीपाखें धिबा कयाः छिमिगु सेवा यानाः इमित लुतय् याना थें जक जुल।
- 9 जि छिपिलिसे च्वना च्वनाबलय् धिबा मालं नं जिं छिमिके मफ्वना। अबलय् माकेडोनियां वःपिं दाजुकिजापिन्सं जितः माक्व हयाबिल। न्हापा नं जिं छिमिके छुं कयागु मदु, अथे हे लिपा नं जिं छिमिके छुं काये मखु।*
- 10 ख्रीष्टयागु सत्य जिके दतले जिगु थ्व फुइँयात अखैया देशय् सुनानं पने फइ मखु।
- 11 छिमित मयःगुलि जिं थथे धयाच्चना धकाः छिमिसं मतिइ तइ। जिं छिमित माया या कि मया धकाः परमेश्वरं स्यू।
- 12 जिमिसं याना थें याना धकाः फुइँ याना जूपिं मेपिं प्रेरितयत् पनेत जिं थथे याना हे च्वने।
- 13 प्रेरितत धयाजूपिं थुपि परमेश्वरया प्रेरितत मखु, फताहा प्रेरितत खः। ख्रीष्टयापिं प्रेरितत थें जुइत थुमिसं मखुगु खँ ल्हाना जुइ।
- 14 थुमिसं थथे याना जुल धकाः अजू चायेमाःगु मदु, छायेधाःसा शैतान नं परमेश्वरयाम्ह स्वर्गदूत थें जुया जुइफु।
- 15 थ्व अजू चायेमाःगु खँ मखु, शैतानया च्यःत नं परमेश्वरया च्यःत थें जुइफु। परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् थुमिगु ज्याकथंया सजाँय नं बियादी।

पावलं दुःखकष्ट स्यूगु

16 जिं हानं धाये – सुनानं जितः मूर्खं भाःपी मते। छिमिसं जितः मूर्खं हे खः धकाः मतिइ तःसां छिमिसं जिगु खँ मानय् या, अले भतिचा जक जूसां जिं फुईं यायेथाय् दइ।

17 प्रभुं थथे धा धकाः धयादीगुलि जिं थथे धयाच्चनागु मखु। धाथें थथे फुईं यानाः खँ ल्हानाः जि मूर्खं थे जुयाच्चना।

18 मनूतयूसं संसारया खँय् फुईं याना जूगुलि जिं नं अथे हे फुईं यानाः खँ ल्हानागु खः।

19 बुद्धि दुपि मनूत जुयाः छिमिसं मूर्खतयूत नं लयतातां सह यात।

20 धाथें हे सुनानं छिमित क्वत्यला तःसां, थगय् याःसां, लुतय् यानाकाःसां, थःत तःधंकसां, ख्वाल्य हे दाःसां छिमिसं सह यानाच्चनी।

21 इमिसं याःथें यायेत जिके आँट मदु, थथे धायेत जितः लज्या चाः।

सुनानं छुं खँय् घमण्ड याःसा जिं नं याये फु। तर थ्व मूर्खं ज्या जक खः।

22 इपि हिब्रू खःसा, जि नं हिब्रू खः। इपि इस्त्राएली खःसा, जि नं इस्त्राएली खः। इपि अब्राहामया सन्तान खःसा, जि नं अब्राहामया सन्तान खः।

23 इपि ख्रीष्टया च्यः खःसा जि झन इपि स्वयाः भिंमह च्यः खः। थथे धायेबलय् जि वें थें च्वने फु। तर जिं थाकुक्क ज्या यानागु दु, तःकः मछि इयालखानाय् नं च्वना। तःकः मछि हे जितः कोरीं दाःगु दु, तःकः मछि जितः सितुपातु वंक दाःगु दु।*

24 न्याकः तक यहदीतयूसं जितः स्विगुथु स्विगुथु कोरीं दायाहये धुंकल।*

25 स्वकः तक जितः कथिं दायाहल, छकः ला ल्वहँतं कयकाहल। स्वकः तक ला जि च्वनागु जहाज हे स्यन, छकः ला चच्छि व न्हिच्छि हे समुद्रय् च्वनेमाल।*

26 न्ह्याबलें थाय् थासय् वनेमाल, तःकः मछि हे जि खुसिबाः वःथाय् लात, दाखँतयगु ल्हातय् लात, थः हे यहदीतयूसं व यहदीमखुपिन्सं जितः स्यायेत स्वल। शहरय् नं जितः उतिकं हे स्यायेत स्वल, जंगलं जंगलं नं जुइ माल। समुद्रय् नं जुइ माल। अले हानं फताहा दाजुकिजापिनिपाखें बचय् जुया जुइ माल।*

27 घँ हे मघंसे नं जिं चच्छि चच्छिं ज्या याये धुन। तःकः मछि नयेत्वने मखन। अप्वः यानाः गाक्क नये मखं, घनेत थाय्, अले पुनेत वसः मदयका जुइ धुन।

28 थुलि जक मखु, जितः थाय् थासय् मण्डलीया खँय् चितासू मदु।

☆ 11:23 ११:२३ प्रे १६:२३ ☆ 11:24 ११:२४ व्य २५:३ ☆ 11:25 ११:२५ प्रे १६:२२; १४:१९

☆ 11:26 ११:२६ प्रे १२:२३; १४:१५

29 सुं विश्वासी बमलात धाःसा जि हे नं बमलाः थें जुइगु। अले सुनानं छम्ह विश्वासीयात पापय् लाकल धाःसा जिगु नुगः हीसे च्वनीगु।

30 जिं फुई हे याये माःसा, जि बमलाःगु खँय् फुई याना जुइ।

31 जिं थथे धयाच्चनागु खँ मखुगु मखु धकाः सदां तःधंकं बहःम्ह परमेश्वर प्रभु येशूया बाः नं स्यू।

32 जि दमस्कसय् दुबलय् जितः ज्वनेत जुजु अरितसया तःधंम्ह हाकिमं शहरयागु ध्वाखाय् ध्वाखाय् पाः तया तल।

33 अबलय् जितः खमुलिइ तयाः पःखालं क्वछवयाः बिसिके छवत। थुकथं जि इमिगु ल्हातं बचय् जुया।✧

12

पावलं खंगु दर्शन

1 फुई यानाः भिं जुइ मखु धकाः सीक सीकं नं जिं फुई याये माल। प्रभुं जितः क्यनादीगु दर्शन जिं आः कने।

2 झिंप्यदँ न्ह्यः छम्ह विश्वासीयात ज्वनाः स्वंगूगु स्वर्गय् थत यंकल, व मनूयात जिं म्हस्यू। थथे वयात म्हनापं यंकल कि म्ह मदय्क व जिं मस्यू, परमेश्वरं जक स्यू।

3 जिं हानं धाये – स्वर्गय् थथे थत यंकूम्ह मनूयात जिं म्हस्यू। थथे वयात म्हनापं यंकल कि म्ह मदय्क व जिं मस्यू, परमेश्वरं जक स्यू।

4 स्वर्गय् वं धयां मब्यागु खँ ताल, गुगु मनूतय्गु म्हुतुं धाये हे मज्यू।

5 थ्व मनूयागु खँय् धाःसा जिं फुई याये फु, थःगु खँय् धाःसा जिं फुई याये मफु। जि गुलि बमलाः धयागु खँय् जक जिं फुई याये फु।

6 जिं फुई हे याये मास्ति वय्कूसां जि मूर्ख जुइ मखु, छायाधाःसा जिं सत्य खँ जक धयाच्चनागु दु। अयनं जिं फुई याना जुइ मखु, छायाधाःसा जिं धाःगु खँ ताःपिन्सं व जिं याना जगु ज्या खंपिन्सं जि गुलि ग्यं धकाः सि हे स्यू, थुलि अप्वः सुनानं तःधंकूगु नं जितः मयः।

7 थज्याःगु अजू चायापुगु तःगू हे खँ खना धकाः जिं तःधंछुना जुइ धकाः जिगु म्हय् अतिकं तःधंगु दुःख बियादिल। थुकिं शैतानया मनुखं थें जितः म्हय् च्वाच्चां सुयाः तःधंछुइ मफय्का तल।

8 थ्व दुःख मदय्कादिसँ धकाः जिं स्वकः तक प्रभुयात बिन्ति याये धुन।

9 प्रभुं जितः थथे लिसः बियादिल – “जिं छन्त दया माया यानाच्चनागु द हे दु नि। छ बमलाःसां जिगु शक्तिं छन्त बल्लाकी।” थुकथं जि बमलाःसां तसकं लयताः, छायाधाःसा जि बमलाइबलय् ख्रीष्टया शक्तिं जितः बल्लाकी।

10 थथे जूगुलि ख्रीष्टयागु निति बमलाःसां, बेइज्जत याःसां, मछिसां, दुःखकष्ट जूसां, स्यकेत स्वःसां, जि तसकं लयताः। गुबलय् जि बमलाइ अबलय् जितः बल्लाकी।

कोरिन्थय् च्वंपिन्त पावलयागु माया

11 छिमिसं यानाः मूर्खम्ह मनुखं थें जिं छिमित थथे धया च्वनेमाली। धायेमाल धाःसा छिमिगुपाखें जि तःधने माःगु खः। जि छुं मखुसां छिमिसं जितः हनेमाःगु खः। तःधं धाःपिं प्रेरितत स्वयाः जि कम मजू।

12 दुःखकष्ट जूसां तःकः मछि अजू चायापुगु ज्या व चिं यानाः जि प्रेरित खः धकाः छिमित दसु क्यनागु दु।

13 जिं छिमित थःत नयेत्वने मयाकेगु बाहेक मेगु मण्डलीयापिन्त स्वयाः छुकिं नं चिधकेत स्वयागु मदु। खः का, जिं छिमिगुपाखें नयेत्वने मयाना। जिं टुके लात, जितः माफ यानाब्यु।

14 जि छिमिथाय् हानं वयेत्यनागु दु। जि वयागु थ्वनापं स्वकः जुइ। छिमिके जिं छुं हे काये मखु। छिमिगु धिबा जितः माःगु मदु, जितः माःपिं ला छिपिं हे खः। मस्तयसं मांबौया लागि धन मुंकातये म्वाः, मां बौपिन्सं जक मस्तयगु लागि मुंकेगु याइ।

15 छिमित ग्वाहालि यायेत जिके दुगु फुक्कं बी। थथे याये दःसा जि लयताः। थुलि जक मखु, छिमिगु निति सी माःसां जि लयताः। जिं छिमित थथे यक्व माया यानागुलि हे छिमिपाखें जिं कम माया काये खंगु ला कि छु?

16 थुकथं जिं छिमित दुःख बियागु मदु धकाः ला छिमिसं सि हे स्यु। अयनं छिपिं मध्ये सुनानं जिं छिमित झंगः लात धकाः धायेफु।

17 जिं छिमित गुकथं झंगः लात? छिमिथाय् जिं मनुत छ्वयाहयाः छुं कायके हयागु दु ला?

18 जिं तीतस व मेम्ह किजायात नं छिमिथाय् छ्वयाहयागु दु। तीतसं छिमिथाय् वःबलय् छिमिके छुं कयाहःगु दु ला? जिमिसं थथे यानागुलि जिमिगु मन छगू हे खः अले ज्या नं छगू हे खः धकाः छिमिसं थुइका काये म्वाः ला?

19 जिमिसं थःपिं बचय् जुइत थथे धयाच्चंगु धकाः छिमिसं मतिइ तल जुइ। यःपिं, अथे मखु, छिमित हे भिकेत जिमिसं थथे धयाच्चवनागु खः धकाः परमेश्वर व ख्रीष्टं स्यू।

20 आम्कन वयेबलय् जिं मतिइ तथा थें छिपिं मजूगु, व छिमिसं मतिइ तः थें जि मजुइ फु धकाः जि ग्यानाच्चवना। छिमि दथुइ थःथवय् ल्वापु जुइगु, नुगः मुइकेगु, थःथवय् तंम्वया जुइगु, थःगु जक भिं स्वयेगु, मभिकाः खँ ल्हायेगु, कर्पिनिगु निन्दा यायेगु, घमण्ड यानाजुइगु, गतिपति मदयक सना जुइगु, थज्याःगु मभिंगु खँ दये फु।

21 जि छिमिथाय् हानं वयबलय् परमेश्वरं जितः छिमिगु न्ह्यःने लज्या चाये माय्कादी धकाः जि ग्यानाच्चवना। अले जितः न्हापा पाप यानाः मह्यूपिं, न्हापा मभिंगु ज्या यानाः व्यभिचार यानाः व लाः लाः थें सनाः पश्चाताप मयाःपिं खनाः ख्वये वइ।

13

पावलयागु ख्याच्चः

1 जि स्वकः खुसि छिमिथाय् वयेत्यनागु दु। धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु — “निम्ह, स्वम्ह मनुखं साक्षी ब्युसा जक सुं मनुयात दोषी ठहरय् याये फइ।”☆

2 निक्वः खुसि छिमिथाय् वयाबलय् थथे पाप यानाच्चंपिन्त जिं ख्याच्चः बियागु खः। थ्व हे खँ जिं छिमित हाकनं लुमकेबी। मखुसा आः हानं वयेबलय् जिं इमित व मेपिं पापीतय्त नं त्वःते मखु।

3 छिमिसं मालाच्चंगु ख्रीष्ट जिपाखें नवानाच्चवनादीगु खः धयागु फुक्क दसु जिं छिमित बी। छिपिलिसे व्यवहार यानादीबलय् वयकः कमजोर मजु, बरु वयकलं छिमिगु दथुइ थःगु शक्ति क्यनादिल।

4 अथे ला वयकःयात कूसय् यख्खायाः स्याःबलय् वयकः कमजोर तिनि। तर आः परमेश्वरया शक्ति वयकः म्वानादीगु दु। जिपिं नं वयकः थें कमजोर तिनि। तर परमेश्वरया शक्ति जिपिं वयकःलिसे म्वानाच्चवने। थ्व हे शक्ति जिमिसं छिमिगु दथुइ क्यने।

5 छिमिगु विश्वास गुलि बल्लाः धकाः स्वयेत छिमिसं थःम्हं थःत हे जाँचय् यानाः स्व। जाँचय् ताःलाःसा ख्रीष्ट छिपिनाप दी धकाः छिमिसं सीमाःगु खः।

6 जिपिं ज्यालगय् मजूपिं मखु धकाः छिमिसं सीकेमा धयागु जिगु आशा खः।

☆ 13:1 १३:१ व्य १७:६; १९:१५

7 छिमिसं मखुगु ज्या छता मयायेमा धकाः जिमिसं प्रार्थना यानाच्चनागु दु। जिमिसं थःम्हं थःत तःधंकेत थथे प्रार्थना यानाच्चनागु मखु, बरु जिपि ज्यालगय् मजुपिं जूसां छिमिसं भिगु ज्या याये फयेमा धकाः प्रार्थना यानाच्चना।

8 जिमिसं सत्ययागु पंलिनाः जक ज्या यानाच्चना, सत्ययागु विरोधय् ज्या यायेगु जिमिके शक्ति मदु।

9 जिपिं बमलाःसां छिपिं जक बल्लाक विश्वास यानाः भिना वयेमा धकाः जिमिसं लयतातां प्रार्थना यानाच्चनागु दु।

10 अयजूगुलि हे आम्कन वये न्ह्यः जिं छिमित थुकथं च्वयाच्चनागु खः। अले जक आम्कन वयाः जिं छिमित ब्वःबी नं माली मखु, सजॉय बी नं माली मखु, थथे यायेगु अधिकार प्रभुं जितः बियादीगु दु धकाः छिमित क्यनाबी माली मखु। प्रभुं जितः थथे यायेगु अधिकार बियादीगु छिमित स्यंकेत मखु बरु भिंकेत खः।

11 यःपिं दाजुकिजापिं, लयताया च्वँ। मभिंगु लँपु त्वःताः भिंगु लँपु ज्वनाच्चँ। जिं धयागु खँ नुगलय् तयाति। छिपिं सकलें मिलय् जुयाच्चँ। अले माया यानादीम्ह व शान्ति बियादीम्ह परमेश्वर छिपिंनाप च्वनादी।

12 आम्कन च्वंपिं दाजुकिजापिं सकसिनं थःथवय् यचु नुगलं माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या।

13 थनच्चंपिं दाजुकिजापिं सकसिनं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

14 प्रभु येशू ख्रीष्टयागु दया, परमेश्वरयागु माया, अले पवित्र आत्मायागु संगति छिपिं सकल नाप दयाच्चनेमा।

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7